

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ**

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація
спеціалізація І7.02 Ерготерапія
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
освітня кваліфікація: магістр з ерготерапії
професійна кваліфікація: Ерготерапевт**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Полтавського
державного медичного університету
від «27» серпня 2025 р.
протокол № 1

Освітньо-професійна програма вводиться в дію
з 01 вересня 2023 р. наказ ректора
від «21» червня 2023 р. № 211

Полтава 2025

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

Погоджено

Начальник навчального відділу

д.мед.н. професор _____

« 07 » травня 2025 р.

Іван СТАРЧЕНКО

Директор інституту в складі закладу

вищої освіти Навчально-наукового

медичного інституту _____

« 07 » травня 2025 р.

Жанна КУНДІЙ

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданнях:

Ради із забезпечення якості вищої освіти й освітньої діяльності
Полтавського державного медичного університету

протокол № 4 від « 06 » травня 2025 р.

Голова Ради д.мед.н. професор _____

Валентин ДВОРНИК

кафедри фізичної та реабілітаційної медицини

протокол № 16 від « 24 » квітня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри к.мед.н. доцент _____

Микола РЯБУШКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Терапія та реабілітація другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація, спеціалізації І7.02 Ерготерапія, галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення освітньої кваліфікації магістр з ерготерапії розроблена відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 рр., Національної стратегії у сфері прав людини, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 05.09.2022 р. № 791), Постанови КМУ від 23.11.2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» із змінами та доповненнями, Постанови КМУ від 30.08.2024 р. №1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», Постанови КМУ від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» зі змінами та доповненнями, Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015), Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, Концепції розвитку цифрових компетентностей, Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010, Статуту Полтавського державного медичного університету, Стратегії Полтавського державного медичного університету на 2022-2027 рр., Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті, Положення про освітні програми в Полтавському державному медичному університеті та інших чинних нормативних документів.

Освітньо-професійна програма оновлена із врахуванням Закону України від 23.04.2024 р. № 3642-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу», Закону України «Про основи національного спротиву», Концепції розвитку цифрових компетентностей, Концепції розвитку електронної охорони здоров'я, Постанови КМУ від 28.03.2018 р. №334 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я», Постанови КМУ від 21.06.2024 р. № 734 «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських», Наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України № від 30.10.2024 р. № 1549 «Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» для другого (магістерського) рівня вищої освіти», Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 1065 від 05.07.2025р. «Деякі питання підготовки та професійної діяльності за професіями у сфері охорони здоров'я».

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, у якому визначено передумови доступу до навчання за цією програмою, нормативний термін підготовки, перелік освітніх компонентів та логічна послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання програми, форма атестації здобувачів освіти, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, програмні результати навчання, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою Полтавського державного медичного університету у складі:

Голова робочої групи:

Сергій КОНОНЕНКО – гарант освітньої програми, доктор філософії, доцент закладу вищої освіти кафедри хірургії №3, лікар фізичної та реабілітаційної медицини.

Члени робочої групи:

Микола РЯБУШКО – кандидат медичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, лікар фізичної та реабілітаційної медицини;

Валерій ЖАМАРДІЙ – доктор педагогічних наук, доцент, професор закладу вищої освіти кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, фізичний терапевт, ерготерапевт інсультного відділення Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради».

Валерій ПОХИЛЬКО – доктор медичних наук, професор, професор закладу вищої освіти кафедри педіатрії №1 із неонатологією;

Юрій КАЗАКОВ – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини;

Ганна ВАСИЛЬЄВА – доктор медичних наук, професор, професор закладу вищої освіти кафедри психіатрії, наркології та медичної психології;

Жанна КУНДІЙ – кандидат педагогічних наук, директор інституту в складі закладу вищої освіти навчально-наукового медичного інституту;

Євген СТРАШКО – кандидат медичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, лікар фізичної та реабілітаційної медицини;

Євгенія СКРІННІК – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапевт інсультного відділення Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

Інна БАРАНЕЦЬ – доктор філософії, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапевт центру реабілітаційної медицини Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

Григорій ОКСАК – доктор філософії, головний лікар Комунального підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

Світлана ГРИЦЕНКО – завідувач Регіонального реабілітаційного центру RECOVERY;

Златослава ДЕМЕНКО – здобувачка вищої освіти ОПП Терапія та реабілітація спеціальності І7 Терапія та реабілітація.

Рецензії та відгуки зовнішніх рецензентів:

Олександр ГАВЛОВСЬКИЙ – генеральний директор ПрАТ «Миргородкурорт»;
Ірина БРИЛЬ – головний лікар Комунального підприємства «Обласна клінічна лікарня відновного лікування та діагностики з обласними центрами планування сім'ї та репродукції людини, медичної генетики Полтавської обласної ради»;

Анатолій РУДИЧ – директор Комунального підприємства «3-тя міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»;

Олег НЕХАНЕВИЧ – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини та валеології Дніпровського державного медичного університету;

Едуард ДОРОШЕНКО – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я Запорізького державного медико-фармацевтичного університету Міністерства охорони здоров'я України;

Ольга ЮШКОВСЬКА – лікар фізичної та реабілітаційної медицини, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри спортивної медицини, фізичної реабілітації, валеології та фізичного виховання Одеського національного медичного університету;

Дмитро БОЙКО – кандидат медичних наук, доцент, керівник Центру ветеранського розвитку Полтавського державного медичного університету;

Дмитро НІЖНИЧЕНКО – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, директор Комунальної установи Полтавської обласної ради «Центр спортивної підготовки»;

Ганна СЕЛЬКІНА – директор Комунального підприємства «1-А міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»;

Юлія ЮЩЕНКО – регіональний координатор Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;

Максим ДУДЧЕНКО – директор Комунального підприємства «2-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»;

Термін перегляду освітньо-професійної програми 1 раз на 1 рік.

Оновлення, перегляд, зміни та доповнення освітньо-професійної програми
Терапія та реабілітація за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності І7 Терапія та реабілітація за спеціалізацією І7.02 Ерготерапія галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення:

Навчальний рік	Рішення Вченої ради (дата, протокол №)
2023–2024	21 червня 2023 р. № 9
2024–2025	17 квітня 2024 р., №7
2025–2026	27 серпня 2025 р., №1

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Полтавського державного медичного університету

1. Профіль освітньо-професійної програми

Складові	Опис освітньо-професійної програми
1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Полтавський державний медичний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр з ерготерапії Ерготерапевт
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Терапія та реабілітація
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 10 місяців
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	Другий (магістерський) рівень вищої освіти; НРК України – 7 рівень; FQ – ENEA – другий цикл, QF-LLL – 7 рівень
Передумови	На навчання для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація за спеціалізацією 277.02 Ерготерапія можуть вступати тільки особи, які здобули освітній ступінь бакалавра за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, 227 Фізична терапія, ерготерапія чи 016 Спеціальна освіта або за напрямом підготовки Здоров'я людини (професійне спрямування Фізична реабілітація) чи Спеціальна освіта. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Полтавського державного медичного університету»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Форма навчання	Денна
Інтернет-адреса постійного	https://www.pdmu.edu.ua

розміщення опису освітньо-професійної програми	
1.2. Мета освітньої програми	
Освітньо-професійна програма має на меті підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення – магістрів з ерготерапії за спеціалізацією І7.02 Ерготерапія, що поєднують здатність до творчої співпраці в міждисциплінарній команді, які володіють спеціальними знаннями, уміннями та навичками щодо проведення, корекції та оптимізації ерготерапевтичного процесу, набуття здатності здійснювати професійну діяльність ерготерапевта, розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру, що стосуються ерготерапії задля розвитку та вдосконалення реабілітаційних відділень і центрів Полтавського регіону та України; професіоналів нової формації, які діють на засадах інтелектуальної свободи та різноманітності, толерантності і людиноцентризму, демократичних і національно свідомих особистостей.	
1.3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення Спеціальність І7 Терапія та реабілітація Спеціалізація І7.02 Ерготерапія Об'єкти вивчення та/або діяльності: комплексні обмеження заняттєвої активності та участі окремих осіб, груп та популяцій; адаптація середовища та виконання заняттєвої активності, терапевтичний вплив на різні функції організму для досягнення максимально можливого рівня функціонування. Цілі навчання: набуття здатності здійснювати професійну діяльність ерготерапевта, розв'язувати задачі практичного, освітнього, організаційного, дослідницького та/або інноваційного характеру, що стосуються ерготерапії. Теоретичний зміст предметної області: порушення функцій, активності та участі осіб різних нозологічних та вікових груп; принципи, концепції, теорії та методи заняттєво-орієнтованої та клієнто-орієнтованої ерготерапії, менеджмент, викладання, наукові дослідження. Методи, методики, технології: методи ерготерапевтичного скринінгу та оцінювання, створення заняттєвого профілю, здійснення аналізу виконання занять; планування, прогнозування, реалізації та корекції програм ерготерапії; профілактики ускладнень, функціональних порушень; управління та викладання;

	обробки інформації; наукових досліджень та дискусії; практики заснованої на доказах; управління та викладання; сучасні цифрові технології. Інструменти та обладнання: пристрої, прилади, обладнання для оцінювання заняттєвої активності та участі клієнта та реалізації процесу ерготерапії, бази даних, інформаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна; відповідно до Міжнародних стандартів кваліфікації освіти (МСКО) має як академічну, так і прикладну орієнтацію.
Основний фокус освітньо-професійної програми	Спеціальна освіта в галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальності І7 Терапія та реабілітація. Ключові слова: охорона здоров'я та соціальне забезпечення, терапія та реабілітація, ерготерапія, заняттєва активність, спостереження, опитування, оцінювання, вимірювання, компетентності (інтегральна, загальні, спеціальні (фахові, предметні), програмні результати навчання, спеціальність, кваліфікація.
Особливості програми	Освітньо-професійну програму створено в рамках проекту «Формування єдиної системи реабілітаційної допомоги в Полтавській області». При розробці програми було враховано найкращі практики українських закладів освіти (Національний університет фізичного виховання і спорту України, Український католицький університет, Дніпровський державний медичний університет та ін.) та закордонних установ (Академія виховання фізичного та спорту в Гданську, Гуманітарно-природничий університет імені Яна Длугоша в Ченстохові, Краківська академія імені Анжея Фрича Моджевського, Вища школа суспільно-природничих наук ім. Вінцента Поля в Любліні). Програма орієнтована на надання послуг у сфері ерготерапії окремим категоріям населення незалежно від політичних, релігійних, гендерних та інших переконань, етнічного, соціального та національного походження.
1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 2229.2 – ерготерапевт; 85.42 Вища освіта; та інші посади, кваліфікаційні вимоги

	яких передбачають наявність ступеня магістра, у суб'єктах господарювання та не мають специфічних вимог.
Подальше навчання	Продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти як в Україні, набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти та освіти дорослих.
1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчання ґрунтується на принципах студентоцентризму, академічної свободи, індивідуально-особистісного підходу; відбувається через комунікативний, інтегрований підходи до навчання, самонавчання; реалізується через навчання на основі досліджень, посиленої професійної орієнтованості; форми навчальних занять – лекції, практичні заняття, самостійна навчальна і дослідницька робота з застосуванням технологій дистанційного навчання, тренінги, майстер-класи, кейс-стаді, командна робота та проектна діяльність тощо.
Оцінювання	Формативне оцінювання (письмові та усні коментарі, настанови викладачів у процесі навчання, самооцінювання та коментоване взаємооцінювання здобувачів освіти). Сумативне оцінювання у вигляді заліків, підсумкових модульних контролів, іспитів; поточне оцінювання протягом вивчення освітніх компонентів (тестування; презентації; аналіз текстів чи даних; есе тощо) Атестація випускників спеціальності І7 Терапія та реабілітація освітньо-професійної програми Терапія та реабілітація за спеціалізацією І7.02 Ерготерапія проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи з виставленням єдиної оцінки і завершується видачею документа встановленого зразка з присвоєнням освітньої кваліфікації: магістр з ерготерапії за спеціалізацією І7.02 Ерготерапія; професійної кваліфікації: ерготерапевт.
Присвоєння професійної кваліфікації	Присвоєння професійної кваліфікації здійснюється відповідно до Кваліфікаційних характеристик професії «Ерготерапевт».
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати автономно та у міжпрофесійному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з функціонуванням та обмеженнями життєдіяльності окремих осіб, груп та популяцій,

	зокрема порушеннями заняттєвої активності, заняттєвої участі та ефективною взаємодією осіб, груп та популяцій з середовищем їх життєдіяльності; провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у ерготерапії.
Загальні компетентності	ЗК 01. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 07. Здатність працювати автономно. ЗК 08. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК 09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 01. Здатність застосовувати передові знання та високий рівень критичного мислення щодо складних взаємозв'язків між людиною, її здоров'ям, заняттєвою активністю та добробутом, популяризувати здоровий спосіб життя для окремих осіб, груп, популяцій та спільнот на засадах заняттєвої та соціальної справедливості. СК 02. Здатність оцінювати і визначати вплив особистих факторів, функцій і структур організму, факторів середовища на заняттєву активність і участь окремих осіб, груп, популяцій та спільнот. СК 03. Здатність ефективно застосовувати передові знання теорії ерготерапії, критичний аналіз та рефлексивне мислення для планування, організації та реалізації процесу ерготерапії окремих осіб, груп, популяцій та спільнот. СК 04. Здатність ефективно застосовувати науково-обґрунтовані підходи та методи планування і реалізації клієнто-орієнтованих та заняттєво-орієнтованих втручань з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості стосовно окремих осіб, груп, популяцій та спільнот. СК 05. Здатність вибирати або виготовляти на основі оцінювання, налаштовувати та навчати пацієнта/клієнта користуватися допоміжними засобами реабілітації для покращення заняттєвої участі, функціональної

	мобільності та пересування у громаді. СК 06. Здатність оцінювати та адаптовувати фактори середовища, створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності окремих осіб, груп, організацій, популяцій та спільнот на засадах ергономічного та універсального дизайну. СК 07. Здатність застосовувати поглиблені знання та критичне розуміння наукового процесу, застосовувати етичні принципи, усталені та новітні дослідницькі методології та парадигми для систематичного збору, критичного оцінювання, звітування та інтеграції даних наукових досліджень у практичну діяльність. СК 08. Здатність застосовувати поглиблені знання і розуміння норм, процесів і навичок щодо супервізії асистентів ерготерапевта, професійної та міжпрофесійної співпраці на засадах національних регуляторних документів. СК 09. Здатність застосовувати поглиблені знання та навички менеджменту, лідерства, фінансового планування та маркетингу для ефективної організації та оптимізації процесу надання реабілітаційної допомоги окремим особам, групам, популяціям та спільнотам. СК 10. Здатність вирішувати складні етичні дилеми на основі поглибленого розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності для вирішення заняттєвих проблем окремих осіб, груп, популяцій чи спільнот, пропагувати етичні стандарти та цінності ерготерапії. СК 11. Здатність застосовувати високоспеціалізовані знання і навички професійного та академічного спілкування, для ефективної передачі інформації про ерготерапію та результати ерготерапії як у рамках міждисциплінарної взаємодії, так і у широкому національному та міжнародному контексті. СК 12. Здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг, включаючи консультативні послуги, на різних етапах надання реабілітаційної допомоги як у закладах охорони здоров'я, так і закладах освіти, соціальної політики та соціального захисту. СК 13. Здатність здійснювати критичну саморефлексію на високому рівні, вдосконалювати професійну ідентичність, визначати потреби і стратегії для поглиблення власних професійних знань з ерготерапії та її процесу на основі національних вимог до безперервного професійного розвитку та демонструвати
--	--

	самостійне, автономне навчання на національному та міжнародному рівнях. СК 14. Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів.
1.7. Програмні результати навчання	
ПРН 01. Застосовувати передові знання та високий рівень критичного мислення щодо складних взаємозв'язків між людиною, її фізичним, психічним і соціальним здоров'ям, заняттєвою активністю та добробутом, сприяти популяризації здорового способу життя для окремих осіб, груп, популяцій і спільнот на засадах заняттєвої та соціальної справедливості. ПРН 02. Здійснювати клієнтоорієнтоване оцінювання заняттєвих потреб окремих осіб, груп, популяцій і спільнот та визначати доцільність, інтенсивність та обсяг рекомендованих заходів ерготерапії. ПРН 03. Оцінювати характер та ступінь впливу особистих факторів, структур і функцій організму, факторів фізичного, соціального, політичного, культурного та інституційного середовища та соціальних детермінант здоров'я на заняттєву активність та участь окремих осіб, груп, популяцій і спільнот. ПРН 04. Ефективно застосовувати передові знання теорії ерготерапії, рефлексивне мислення та критичний аналіз моделей (occupational therapy models) та рамок практики ерготерапії (frames of reference of occupational therapy), заснованих на доказах, для вибору оптимальних стратегій оцінювання, планування, реалізації та оцінки результатів ерготерапії. ПРН 05. Формулювати та документувати цілі і результати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань та вносити дані до електронних систем. ПРН 06. Розробляти, проводити та коригувати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації на основі аналізу результатів ерготерапевтичного оцінювання та/або втручання у співпраці з пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження або завершення реабілітації. ПРН 07. Застосовувати науково-обґрунтовані підходи у виборі методів, стратегій та інструментів для реалізації заняттєво орієнтованих втручань з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості стосовно окремих осіб, груп, популяцій та спільнот. ПРН 08. Враховувати засади заняттєвої та соціальної справедливості для планування процесу ерготерапії у широких, спеціалізованих та нових сферах практичної діяльності з метою вирішення комплексних заняттєвих проблем окремих осіб, груп та популяцій. ПРН 09. Оцінювати та обґрунтовувати потребу, призначати, налаштовувати, проектувати, виготовляти та модифікувати допоміжні засоби реабілітації, включаючи ортези, для покращення заняттєвої участі у сферах самообслуговування, продуктивності (роботи чи навчання), дозвілля (гри), функціональної мобільності, користування громадським транспортом та водіння	

автомобіля.

ПРН 10. Навчати безпечному та ефективному користуванню допоміжними засобами реабілітації, включаючи ортези та протези для покращення для покращення заняттєвої участі у сферах самообслуговування, продуктивності (роботи чи навчання), дозвілля (гри), функціональної мобільності, користування громадським транспортом та водіння автомобіля.

ПРН 11. Оцінювати та адаптовувати фактори середовища, створювати безпечне і доступне середовище проживання, навчання та праці окремих осіб, груп людей, організацій та популяцій на засадах ергономічного та універсального дизайну з метою покращення заняттєвої участі та збільшення функціональної незалежності окремих осіб, груп людей, організацій та популяцій.

ПРН 12. Застосовувати у практичній діяльності інформацію з наукових джерел, інтегруючи її з цінностями та бажаннями клієнта та особливостями контексту практичної діяльності, для обґрунтування рішень щодо організації процесу ерготерапії для окремих осіб, груп людей, організацій та популяцій.

ПРН 13. Застосовувати усталені та новітні дослідницькі методи для планування, проведення аналізу та звітування про результати наукових досліджень у сфері ерготерапії з урахуванням актуальних суспільних та професійних викликів, етичних стандартів, відповідальності за розповсюдження та трансляцію наукових знань у різних контекстах професійної практичної діяльності.

ПРН 14. Застосовувати поглиблені знання і розуміння норм, процесів і навичок щодо супервізії асистентів ерготерапевта та ерготерапевтів, професійної та міжпрофесійної співпраці на засадах національних регуляторних документів.

ПРН 15. Виконувати обов'язки супервізора асистентів ерготерапевта та ерготерапевтів у практичній діяльності на засадах національних регуляторних документів.

ПРН 16. Знати межі професійної компетентності ерготерапевта, сфери практичної діяльності фахівців інших спеціальностей, оцінювати потребу та знати механізми скерування клієнтів/пацієнтів до фахівців інших спеціальностей.

ПРН 17. Визначати, аналізувати та оцінювати вплив контекстуальних чинників, регуляторних документів, соціоекономічних, політичних, географічних та демографічних факторів, динаміки міжособистісної командної взаємодії на процес надання реабілітаційних послуг.

ПРН 18. Застосовувати поглиблені знання та навички менеджменту, лідерства, стратегічного планування та маркетингу для генерування інноваційних підходів та підприємницьких рішень до організації та оптимізації процесу надання реабілітаційної допомоги окремим особам, групам, популяціям чи спільнотам.

ПРН 19. Застосовувати поглиблене розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності, реабілітаційних маршрутів для вирішення заняттєвих проблем окремих осіб, груп чи популяцій.

ПРН 20. Брати на себе відповідальність за визначення та ефективне вирішення складних етичних дилем, демонструвати доброчесність і відповідальність, сприяти створенню антикорупційного середовища, пропагувати стандарти доброчесності, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу

неприпустимості корупції, відстоювати етичні стандарти та цінності ерготерапії.

ПРН 21. Здатність пропагувати цінності та філософію ерготерапії, відстоювати інтереси професії, передавати інформацію стосовно процесу ерготерапії, пояснювати сенс та внесок ерготерапії та науки про заняттєву активність в загальне благополуччя та добробут суспільства.

ПРН 22. Ефективно і вчасно документувати процес і результати різних форм ерготерапевтичних послуг, включаючи консультативні послуги у різних сферах професійної діяльності ерготерапевта та у спосіб, зрозумілий для клієнтів/пацієнтів, представників сфери охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, соціального захисту та інших стейкхолдерів.

ПРН 23. Здатність безперервно вдосконалювати високий професійний рівень для поглиблення власних знань ерготерапії та її процесу на основі національних вимог до безперервного професійного розвитку та демонструвати самостійне, автономне навчання на національному та міжнародному рівнях.

ПРН 24. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах, демонструвати знання методів та засобів збереження життя.

ПРН 25. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері ерготерапії, формулювати рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН 26. Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.

ПРН 27. Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

ПРН 28. Надавати послуги у сфері ерготерапії окремим категоріям населення незалежно від політичних, релігійних, гендерних та інших переконань, етнічного, соціального та національного походження.

1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що залучені до викладання освітніх компонент за освітньою програмою, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Основною кафедрою, яка забезпечує освітній процес є кафедра фізичної та реабілітаційної медицини. До викладання окремих освітніх компонент долучені науково-педагогічні працівники кафедр філософії та суспільних наук; іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією; громадського здоров'я, менеджменту та медичної експертизи; пропедевтики внутрішньої медицини; акушерства і гінекології №1, хірургії №3, педіатрії №1 із неонатологією, педіатрії №2 та ін. Усі науково-педагогічні працівники мають відповідну
-----------------------------	--

	академічну та професійну кваліфікації. Університет сприяє безперервному професійному розвитку викладачів, забезпечуючи підвищення кваліфікації як в Україні, так і за кордоном. Під час освітнього процесу залучаються професіонали-практики з досвідом дослідницької, інноваційної роботи за фахом, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база Полтавського державного медичного університету дозволяє здійснювати освітній процес, наукову роботу на сучасному рівні згідно з вимогами стандартів освіти щодо підготовки фахівців з ерготерапії, навчального плану освітньої програми Терапія та реабілітація. Площа навчальних приміщень відповідає Ліцензійним умовам. Для реалізації освітнього процесу функціонують лекційні аудиторії (усі оснащені мультимедійними проєкторами), навчальні кімнати та лабораторії, тренінгові, симуляційні центри з фізичної терапії та ерготерапії, комп'ютерні класи, бібліотека та читальні зали, закритий спортивний комплекс, спортивне містечко (оснащено сучасним футбольним полем зі штучним покриттям і мультифункціональним спортивним майданчиком для занять різними видами спорту), спортивно-оздоровчий табір «Диканська дубрава». Для організації доступу здобувачів до мережі Інтернет організовано бездротовий зв'язок, що покриває площі всіх навчальних корпусів університету, гуртожитків, бібліотеки та читальних залів. Крім того, для підготовки здобувачів використовуються матеріально-технічні бази організацій, підприємств, де розміщені клінічні кафедри університету (Комунальне підприємство «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»; Комунальна установа Полтавської обласної ради «Центр спортивної підготовки»; Комунальне підприємство «1-А міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»; Комунальне підприємство «2-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»; Приватне акціонерне товариство «Миргородкурорт», Комунальний заклад «Інклюзивно-ресурсний центр Полтавської міської ради» та ін.). На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (із змінами і доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347) проєктування, будівництво і

	реконструкція будівель, споруд і приміщень університету здійснюються з урахуванням потреб осіб з особливими освітніми потребами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотека ПДМУ є інформаційним центром, в якому наявна сучасна наукова література з терапії та реабілітації, у тому числі ерготерапії та суміжних наук, навчальна література, законодавчі та нормативні документи, автореферати та дисертації, збірники наукових праць, періодичні видання тощо. У бібліотеці створено всі умови для якісного інформаційного та довідково-бібліографічного обслуговування відвідувачів, частково автоматизовані бібліотечні процеси, сформовані власні бібліографічні ресурси, забезпечений доступ до світових наукометричних платформ відкритого доступу. Створені і постійно наповнюються власні інформаційні ресурси, функціонує інституційний репозитарій «eaPSMU» електронний архів – репозитарій ПДМУ. Бібліотека є членом Корпорації зі створення електронного каталогу медичних бібліотек України. Організовано тестовий доступ до міжнародних інформаційних платформ Web of Science, EBSCO Publishing, цифрової бібліотеки рецензованих журналів JSTOR (Journal STORage, США). Діє віртуальна довідкова служба, міжбібліотечний абонемент. Здобувачі освіти також використовують навчальні й навчально-методичні матеріали, підготовлені викладачами кафедр, що забезпечують реалізацію освітньо-професійної програми Терапія та реабілітація: підручники, посібники, презентації, алгоритми виконання практичних навичок, індивідуальних завдань тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому, так і в електронному вигляді. Сервісними службами та науково-педагогічними працівниками для забезпечення освітнього процесу розробляються навчальний та робочі плани, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси, добірки навчальних аудіо- та відеоматеріалів, методичні матеріали для проведення атестації тощо. В Університеті функціонує електронна платформа забезпечення освітнього процесу «ePlato» та платформа самостійної роботи / дистанційного навчання «eAristo». Методичний матеріал адаптується до цілей освітньої програми.
1.9. Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	Здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод із закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та договорів з закордонними закладами вищої освіти
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н\д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Комунікативні стратегії англійської мови	4	ПМК
ОК 2	Етика та комунікація у професійній діяльності	3	ПМК
ОК 3	Правове та антикорупційне забезпечення професійної діяльності	3	ПМК
ОК 4	Детермінанти та промоція здоров'я	4	ПМК
ОК 5	Академічна доброчесність у науковій та професійній діяльності	3	ПМК
Усього за циклом		17 кредитів	
II. Цикл професійної підготовки			
2.1. Цикл професійної підготовки за спеціальністю			
ОК 6	Філософія науки та сучасні методи організації наукового дослідження	3	ПМК
ОК 7	Менеджмент та лідерство в терапії та реабілітації. Управління цифровими трансформаціями	4	ПМК
ОК 8	Тактична медицина	3	ПМК
Усього за циклом професійної підготовки за спеціальністю		10 кредитів	
2.2. Цикл професійної підготовки за спеціалізацією			
ОК 9	Професійна парадигма мислення ерготерапевта	3	ПМК
ОК 10	Педагогічні основи ерготерапії та терапевтичної практики	3	ПМК
ОК 11	Універсальний дизайн та інклюзивне середовище	3	ПМК
ОК 12	Ортезування та протезування в ерготерапевтичній практиці	4	ПМК

ОК 13	Ерготерапевтичний менеджмент у педіатрії	3	Іспит
ОК 14	Ерготерапевтичний менеджмент у геронтології та геріатрії	3	ПМК
ОК 15	Ерготерапевтичний менеджмент при травмах, політравмах	3	ПМК
ОК 16	Ерготерапевтичний менеджмент в акушерстві та гінекології	3	Іспит
ОК 17	Ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології	3	Іспит
ОК 18	Клінічний ерготерапевтичний менеджмент у педіатрії	6	ПМК
ОК 19	Клінічний ерготерапевтичний менеджмент у геронтології та геріатрії	6	ПМК
ОК 20	Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при травмах, політравмах. Ерготерапевтичні програми для військовослужбовців і ветеранів війни	12	ПМК
ОК 21	Клінічний ерготерапевтичний менеджмент в акушерстві та гінекології	6	ПМК
ОК 22	Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології	6	ПМК
Усього за циклом професійної підготовки за спеціалізацією		64 кредити	
Усього за циклом професійної підготовки		74 кредити	
Вибіркові компоненти ОПП			
ВК	Курси за вибором	12	
ВК 1	Ергономіка праці осіб зі складним протезуванням	3	Залік
ВК 2	Менеджмент роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди в умовах обмежених ресурсів	3	Залік
ВК 3	Менеджмент роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди з пацієнтами/клієнтами різних соціальних, етнічних, релігійних груп	3	Залік
ВК 4	Менеджмент роботи мультидисциплінарної	3	Залік

	реабілітаційної команди при травмах та розладах репродуктивної системи. Ерготерапія при сексуальних розладах		
ВК 5	Менеджмент та особливості роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди з жінками-військовослужбовцями	3	Залік
ВК 6	Ерготерапевтичний менеджмент при орфанних захворюваннях	3	Залік
ВК 7	Арт-терапія, анімалтерапія, терапевтична кулінарія	3	Залік
ВК 8	Менеджмент ерготерапевтичних програм в осіб із хімічною та алкогольною залежністю	3	Залік
ВК 9	Ерготерапевтичні втручання як гуманістичний фактор держави при реабілітації осіб із місць позбавлення волі, полонених військових країни-агресора	3	Залік
ВК 10	Майстерність викладацька. Мистецтво риторики та руху	3	Залік
ВК 11	Логіка та мислення. Філософія в терапії та реабілітації	3	Залік
ВК 12	Загальні поняття та базові навички з терапії мови та мовлення	3	Залік
ВК 13	Загальні поняття про авторські реабілітаційні школи, методики, способи (Бобат, Войта, Фельденкрайз, Козявкін, Левіт, Страшко)	3	Залік
ВК 14	Рекреація	3	Залік
ВК 15	Персоніфікована ерготерапія при ампутаціях кінцівок	3	Залік
ВК 16	Ерготерапія та ергономіка при відновленні та навчанні навичкам користування автомобілем	3	Залік
ВК 17	Ерготерапевтичний менеджмент при опіках у дорослих та дітей	3	Залік
ВК 18	Ерготерапевтичний менеджмент у паліативній реабілітації	3	Залік
ВК 19	Психологія спілкування	3	Залік
ВК 20	Основи психотравматології	3	Залік

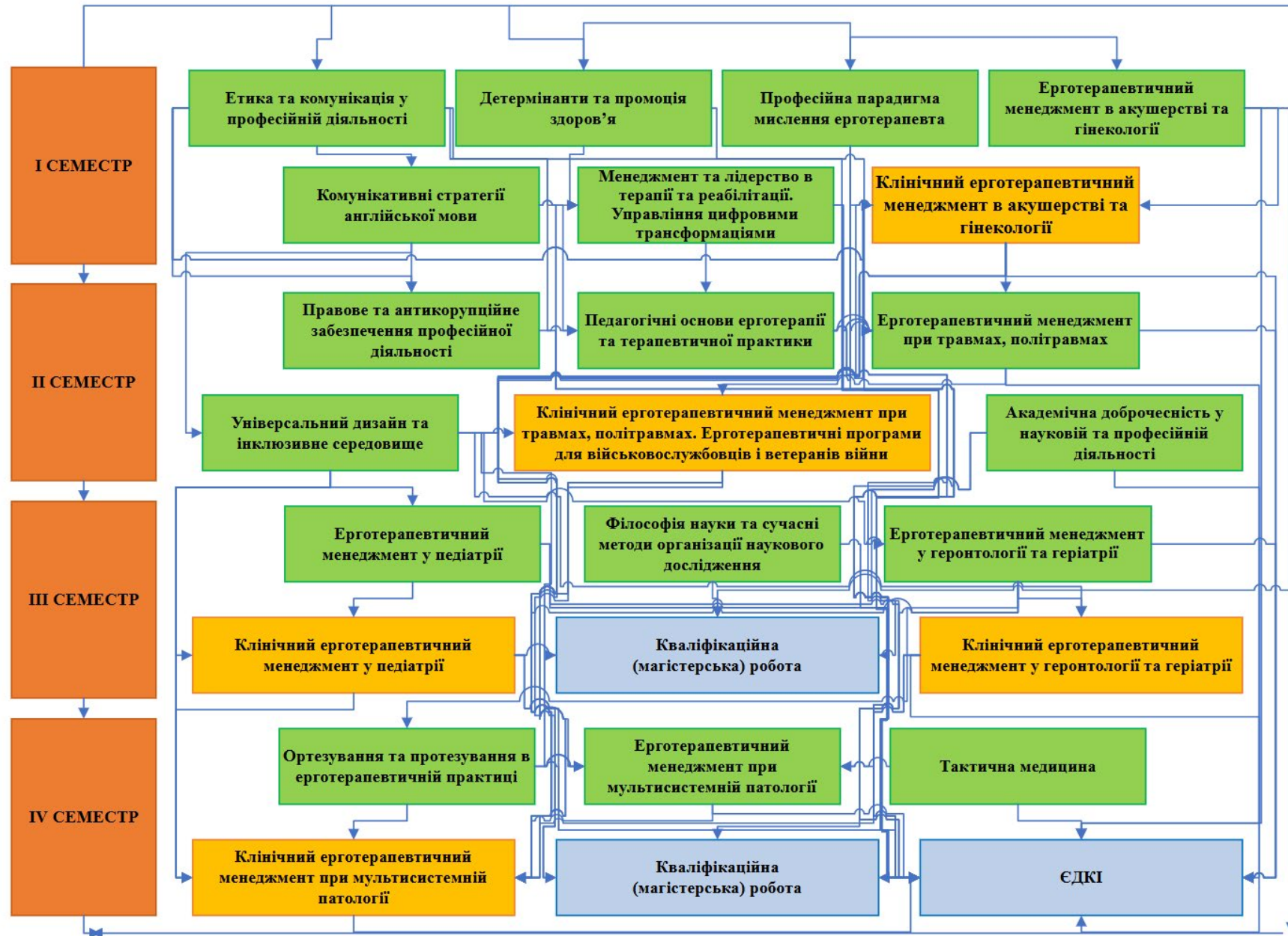
ВК 21	Психологічні аспекти реабілітації. Психологія в ерготерапії	3	Залік
ВК 22	Основи медичної сексології. Реабілітаційна сексологія	3	Залік
ВК 23	Психологічний супровід пацієнтів у травматології та дефектології	3	Залік
ВК 24	Основи військово-медичної психології. Психологічна підтримка постраждалих під час війни	3	Залік
ВК 25	Функціональна анатомія	3	Залік
ВК 26	Інтелектуальна власність і трансфер технологій	3	Залік
ВК 27	Перед- та післяопераційна ерготерапія у загальній та реконструктивній хірургії	3	Залік
ВК 28	Особливості ерготерапевтичного менеджменту у пацієнтів після ендопротезування великих суглобів	3	Залік
ВК 29	Терапія та реабілітація пацієнтів з хворобою Альцгеймера	3	Залік
ВК 30	Ерготерапія в неонатології та педіатрії: біопсихосоціальна парадигма і етика практики	3	Залік
Атестація			
Кваліфікаційна (магістерська) робота		14 кредитів	
Єдиний державний кваліфікаційний іспит		3 кредити	
Загальний обсяг освітньої програми, у тому числі обов'язкові компоненти (75,8%) вибіркові компоненти (10%) атестація (14,2%)		120 кредитів	

2.3. Рекомендований розподіл вибірових компонент ОПП Терапія та реабілітація за роками навчання

ВК	Вибіркові компоненти:	I	II
ВК 1	Ергономіка праці осіб зі складним протезуванням		*
ВК 2	Менеджмент роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди в умовах обмежених ресурсів		*
ВК 3	Менеджмент роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди з пацієнтами/клієнтами різних соціальних, етнічних, релігійних груп	*	
ВК 4	Менеджмент роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди при травмах та розладах репродуктивної системи. Ерготерапія при сексуальних розладах	*	
ВК 5	Менеджмент та особливості роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди з жінками-військовослужбовцями		*
ВК 6	Ерготерапевтичний менеджмент при орфанних захворюваннях		*
ВК 7	Арт-терапія, анімалтерапія, терапевтична кулінарія	*	
ВК 8	Менеджмент ерготерапевтичних програм в осіб із хімічною та алкогольною залежністю		*
ВК 9	Ерготерапевтичні втручання як гуманістичний фактор держави при реабілітації осіб із місць позбавлення волі, полонених військових країни-агресора	*	
ВК 10	Майстерність викладацька. Мистецтво риторики та руху	*	
ВК 11	Логіка та мислення. Філософія в терапії та реабілітації	*	
ВК 12	Загальні поняття та базові навички з терапії мови та мовлення	*	
ВК 13	Загальні поняття про авторські реабілітаційні школи, методики, способи (Бобат, Войта, Фельденкрайз, Козьявкін, Левіт, Страшко)	*	
ВК 14	Рекреація		*
ВК 15	Персоніфікована ерготерапія при ампутаціях кінцівок		*
ВК 16	Ерготерапія та ергономіка при відновленні та навчанні навичкам користування автомобілем		*
ВК 17	Ерготерапевтичний менеджмент при опіках у дорослих та	*	

	дітей		
ВК 18	Ерготерапевтичний менеджмент у паліативній реабілітації	*	
ВК 19	Психологія спілкування	*	
ВК 20	Основи психотравматології	*	
ВК 21	Психологічні аспекти реабілітації. Психологія в ерготерапії	*	
ВК 22	Основи медичної сексології. Реабілітаційна сексологія		*
ВК 23	Психологічний супровід пацієнтів у травматології та дефектології		*
ВК 24	Основи військово-медичної психології. Психологічна підтримка постраждалих під час війни	*	
ВК 25	Функціональна анатомія	*	
ВК 26	Інтелектуальна власність і трансфер технологій		*
ВК 27	Перед- та післяопераційна ерготерапія у загальній та реконструктивній хірургії		*
ВК 28	Особливості ерготерапевтичного менеджменту у пацієнтів після ендопротезування великих суглобів		*
ВК 29	Терапія та реабілітація пацієнтів з хворобою Альцгеймера	*	
ВК 30	Ерготерапія в неонатології та педіатрії: біопсихосоціальна парадигма і етика практики	*	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП Терапія та реабілітація

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників спеціальності І7 Терапія та реабілітація освітньо-професійної програми Терапія та реабілітація за спеціалізацією І7.02 Ерготерапія проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (далі – ЄДКІ) та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

ЄДКІ здійснюється відповідно до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення:

ЄДКІ проводиться у два етапи:

І етап – інтегрований тестовий іспит «Крок 2», його результати визначаються як «склав», «не склав».

ІІ етап – практично-орієнтований іспит.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит у частині практично-орієнтованого іспиту проводиться в умовах наближених до професійної діяльності. Об'єктом оцінювання практично-орієнтованого іспиту є сформованість та рівень демонстрації здобувачем професійних компетентностей (загальних та спеціальних), зокрема практичних навичок необхідних для здійснення ерготерапії для осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп. Обов'язковими типами навичок та умінь, які виносяться на практично-орієнтований іспит є навички: комунікативні, практичні, когнітивні.

Успішне виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми Терапія та реабілітація та проходження атестації завершується видачею документа встановленого зразка з присвоєнням освітньої кваліфікації: магістр з ерготерапії; професійної кваліфікації: ерготерапевт.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми (ІК – інтегральна компетентність, ЗК–загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності)

[illegible]

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22
ПРН 01	+	+		+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 02	+								+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 03				+					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 04									+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 05									+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 06				+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 07				+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 08									+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 09									+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 10									+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 11									+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 12	+	+			+	+	+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13	+				+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14							+		+	+								+	+	+	+	+
ПРН 15									+									+	+	+	+	+
ПРН 16		+	+		+		+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 17	+	+	+				+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 18							+											+	+	+	+	+
ПРН 19	+		+		+				+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 20		+	+		+				+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 21	+	+			+				+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 22		+					+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 23									+									+	+	+	+	+
ПРН 24								+														
ПРН 25	+				+	+																
ПРН 26	+				+	+																
ПРН 27	+				+	+																
ПРН 28									+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Гарант освітньої програми,
доцент закладу вищої освіти кафедри хірургії №3
доктор філософії

Сергій КОНОНЕНКО

**Базові компоненти оцінювання та контролю стану пацієнта/клієнта
ерготерапевтом при порушеннях таких систем**

1. Серцево-судинна та дихальна системи

1) Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- запаморочення
- приступ задухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсоксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- вимірювання частоти серцевих скорочень

2) Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3) Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позицій:

- суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;
- рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження

- інструменти оцінки

2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату

1) Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кущих

2) Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позицій:

- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позицій:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінювання

Засоби та методи ерготерапевтичних втручань

1. Використання підготовчих методів і засобів:

- Використання преформованих фізичних чинників

- тепло
- холод
- преформована електрична енергія

- Позиціонування

- Мобілізація суглобів

- Сенсорна стимуляція

- Методики фасилітації та інгібіції

- Вибір, налаштування та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації (в т.ч. ортези та протези)

2. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:

- функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)

- функцій мимовільних рухових реакцій

- довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)

- моторики і координації органів ротової порожнини

- розумових функцій (специфічних та глобальних)

- сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)

3. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:

- рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)

- професіональних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватись плану дій, організовувати, пристосовуватись тощо)

- умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)

4. Терапевтичне використання заняттєвої активності:

- Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.

- Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).

- Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:

- активність повсякденного життя (ADLs)
- інструментальна активність повсякденного життя (IADLs)
- відпочинок і сон
- освіта
- робота
- гра
- дозволя
- соціальна участь

5. Адаптація і інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.

6. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.

7. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.

**Науково-педагогічний склад, який може забезпечити нормативний
зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований
у термінах результатів навчання**

Результати навчання	Фахова підготовка викладачів
РН 01. Застосовувати передові знання та високий рівень критичного мислення щодо складних взаємозв'язків між людиною, її фізичним, психічним і соціальним здоров'ям, заняттєвою активністю та добробутом, сприяти популяризації здорового способу життя для окремих осіб, груп, популяцій і спільнот на засадах заняттєвої та соціальної справедливості.	Ерготерапія
РН 02. Здійснювати клієнтоорієнтоване оцінювання заняттєвих потреб окремих осіб, груп, популяцій і спільнот та визначати доцільність, інтенсивність та обсяг рекомендованих заходів ерготерапії.	Ерготерапія
РН 03. Оцінювати характер та ступінь впливу особистих факторів, структури і функцій організму, факторів фізичного, соціального, політичного, культурного та етнічного середовища на здоров'я, добробут, якість життя, здоров'я та заняттєву активність та участь окремих осіб, груп, популяцій і спільнот.	Ерготерапія
РН 04. Ефективно застосовувати передові знання теорії ерготерапії, педагогіки, психології та критичного мислення для обґрунтування, планування, реалізації та оцінки результатів ерготерапії.	Ерготерапія
РН 05. Формулювати та документувати індивідуальні результати програм ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань та вносити дані до електронних систем.	Ерготерапія
РН 06. Розробляти, проводити та коригувати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації на основі аналізу результатів	Ерготерапія

ерготерапевтичного оцінювання та/або втручання у співпраці з пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження або завершення реабілітації.	
РН 07. Застосовувати науково-обґрунтовані підходи у виборі методів, стратегій та інструментів для реалізації заняттєво орієнтованих втручань з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості стосовно окремих осіб, груп, популяцій та спільнот.	Ерготерапія
РН 08. Враховувати засади заняттєвої та соціальної справедливості для планування процесу ерготерапії у широких, спеціалізованих та нових сферах практичної діяльності з метою вирішення комплексних заняттєвих проблем окремих осіб, груп та популяцій.	Ерготерапія
РН 09. Оцінювати та обґрунтовувати потребу, призначати, налаштовувати, проєктувати, виготовляти та модифікувати допоміжні засоби реабілітації, включаючи ортези, для покращення заняттєвої участі у сферах самообслуговування, продуктивності (роботи чи навчання), дозвілля (гри), функціональної мобільності, користування громадським транспортом та водіння автомобіля.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 10. Навчати безпечному та ефективному користуванню допоміжними засобами реабілітації, включаючи ортези та протези для покращення для покращення заняттєвої участі у сферах самообслуговування, продуктивності (роботи чи навчання), дозвілля (гри), функціональної мобільності, користування громадським транспортом та водіння автомобіля.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 11. Оцінювати та адаптовувати фактори середовища, створювати безпечне і доступне середовище проживання, навчання та праці окремих осіб, груп людей, організацій та популяцій на засадах ергономічного та універсального дизайну з метою покращення заняттєвої участі та збільшення функціональної незалежності окремих осіб, груп	Ерготерапія

людей, організацій та популяцій.	
РН 12. Застосовувати у практичній діяльності інформацію з наукових джерел, інтегруючи її з цінностями та бажаннями клієнта та особливостями контексту практичної діяльності, для обґрунтування рішень щодо організації процесу ерготерапії для окремих осіб, груп людей, організацій та популяцій.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 13. Застосовувати усталені та новітні дослідницькі методи для планування, проведення аналізу та звітування про результати наукових досліджень у сфері ерготерапії з урахуванням актуальних суспільних та професійних викликів; етичних стандартів, відповідальності за розповсюдження та трансляцію наукових знань у різних контекстах професійної практичної діяльності.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 14. Здатність демонструвати поглиблені знання і розуміння норм, процесів і навичок щодо супервізії асистентів ерготерапевта та ерготерапевтів, професійної та міжпрофесійної співпраці на засадах національних регуляторних документів.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 15. Виконувати обов'язки супервізора асистентів ерготерапевта та ерготерапевтів у практичній діяльності на засадах національних регуляторних документів.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 16. Знати межі професійної компетентності ерготерапевта, сфери практичної діяльності фахівців інших спеціальностей, оцінювати потребу та знати механізм скерування клієнтів/пацієнтів до фахівців інших спеціальностей.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, право
РН 17. Визначати, аналізувати та оцінювати вплив контекстуальних чинників, регуляторних документів, соціоекономічних, політичних, географічних та демографічних факторів, динаміки міжособистісної командної взаємодії на процес надання реабілітаційних послуг.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, право
РН 18. Застосовувати поглиблені знання та навички менеджменту, лідерства, стратегічного планування та маркетингу для генерування інноваційних підходів та	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, менеджмент,

підприємницьких рішень до організації та оптимізації процесу надання реабілітаційної допомоги окремим особам, групам, популяціям чи спільнотам.	маркетинг
РН 19. Демонструвати поглиблене розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності, реабілітаційних маршрутів для вирішення заняттєвих проблем окремих осіб, груп чи популяцій.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, право
РН 20. Демонструвати готовність брати на себе відповідальність за визначення та ефективне вирішення складних етичних дилем, демонструвати доброчесність і відповідальність, сприяти створенню антикорупційного середовища, пропагувати стандарти доброчесності, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупційні, відстоювати етичні стандарти та цінності ерготерапії.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 21. Здатність пропагувати цінності та філософію ерготерапії, відстоювати інтереси професії, передавати інформацію стосовно процесу ерготерапії, пояснювати сенс та внесок ерготерапії та науки про заняттєву активність в загальне благополуччя та добробут суспільства.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 22. Ефективно і вчасно документувати процес і результати різних форм ерготерапевтичних послуг, включаючи консультативні послуги у різних сферах професійної діяльності ерготерапевта та у спосіб, зрозумілий для клієнтів/пацієнтів, представників сфер охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, соціального захисту та інших стейкхолдерів.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 23. Здатність безперервно вдосконалювати високий професійний рівень для поглиблення власних знань ерготерапії та її процесу на основі національних вимог до безперервного професійного розвитку та демонструвати самостійне, автономне навчання на національному та міжнародному рівнях.	Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія
РН 24. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах, демонструвати знання методів та засобів збереження життя.	Медицина, ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

Мінімально необхідне матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на другому (магістерському) рівні вищої освіти

1. Допоміжні засоби реабілітації:

- для мобільності: крісла колісні, палиці, милиці, ходунки, вертикалізатори тощо, різного типу і розміру відповідно з розподілом для дорослих та дітей;

- для заняттєвої активності та участі: обладнання, матеріали та засоби для прийому їжі, годування та приготування їжі, особистої гігієни, одягання та роздягання, користування туалетом, прийому медикаментів, тощо; згущувачі рідин; асистивні технології для пацієнтів/клієнтів з когнітивними порушеннями, засоби альтернативної та допоміжної комунікації (комунікативні дошки з картками PECTs, книги, пристрої), відповідно з розподілом для дорослих та дітей.

Набори базових інструментів для налаштування допоміжних засобів реабілітації.

2. Обладнання для терапії сенсорних та рухових функцій верхньої кінцівки: комплекти обтяжувачів на руки різної ваги, комплекти кілець, конусів, прищіпок, терапевтичний пластилін, еспандери, гантелі, терапевтичні стрічки, настінне дзеркало та/або мобільне дзеркало на коліщатках, ігрові матеріали для дітей, тощо. Ортези, бандажі, слінги, матеріал та обладнання для ортезування, засоби для позиціонування різних форм та розмірів.

3. Мінімальне обладнання для проведення первинного, етапних, заключного ерготерапевтичного оцінювання:

- динамометри; пульсоксиметри; пінчметри; пульсометри; каліпери; тонометр та/або тонометр педіатричний з манжетками для дітей різного віку;

- гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2–3 студентів в групі;

- 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник;

- стандартизовані тести та нестандартизовані набори для проведення ерготерапевтичного оцінювання.

4. Рекомендації щодо приміщення: рекомендованою є наявність побудованою за принципами універсального дизайну кухні, туалетної та ванної кімнат, наявність меблів та матеріалів, що симулюють облаштування житлового помешкання для відновлення участі в активностях повсякденного життя. Будівля, що відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

**Рекомендації до проведення практики за професійним спрямуванням
на другому (магістерському) рівні вищої освіти**

Проведення практики за професійним спрямуванням є результатом взаємодії між студентом, супервізором та координатором практики від закладу вищої освіти.

Супервізія – це процес нагляду за виконанням студентом частин або цілого процесу надання послуг ерготерапії на базі практики, де супервізор відповідає за якість роботи студента та за безпеку пацієнта/клієнта, що отримує послуги ерготерапії.

Базою практики є заклад, установа, організація, яка надає різноманітні ерготерапевтичні послуги і має у своєму складі ерготерапевтів, що можуть бути супервізорами практики, та яка уклала договір про співпрацю із закладом вищої освіти.

Місця проведення практики повинні бути максимально різноманітними й охоплювати:

- заклади охорони здоров'я;
- освіти;
- соціального захисту.

Кожен ЗВО повинен забезпечити кадрову одиницю – координатора практики (ерготерапевта), який відповідає за компонент практики у межах програми.

Роль координатора практики передбачає:

1. Організацію та забезпечення практики згідно з законодавчими, етичними та професійними настановами;
2. Налагодження та підтримку комунікації з базами практики;
3. Укладання договору між ЗВО та базою практики;
4. Встановлення цілей практики та прогнозованих результатів;
5. Надання настанов супервізорам практики;
6. Комунікацію зі студентами щодо очікуваних результатів;
7. Комунікацію із супервізорами щодо виконання програми;
8. Підготовку документації та контроль її ведення;
9. Оцінювання загальних результатів практики;
10. Вирішення конфліктних ситуацій під час практики.

Відповідальність супервізора практики передбачає:

1. Науково-методичне та організаційне забезпечення практики;
2. Знання законодавчих, етичних та практичних настанов;
3. Планування діяльності студента під час практики;

4. Забезпечення супервізії відповідно до рівня очікувань та досягнутих результатів практики;
5. Оцінювання успішності студента.
6. Виконання ролі професійної моделі для наслідування студентом упродовж навчальної практики.

Всесвітньою Федерацією Ерготерапевтів (World Federation of Occupational Therapists) рекомендовано мінімум 1000 годин практики за професійним спрямуванням, протягом якої студент вчиться здійснювати весь процес ерготерапії, або частину цього процесу. Практика різниться своїми завданнями, тривалістю та складністю. Практика за професійним спрямуванням може бути розділена на два рівні:

- **Практика I рівня** передбачає ознайомлення студентів з практичною професійною діяльністю ерготерапевта, спостереженням, застосуванням теоретичних знань на практиці та розвиток розуміння потреб клієнтів.

- **Практика II рівня**, метою якої є формування глибокого практичного досвіду надання послуг ерготерапії пацієнтам/клієнтам, формування компетентностей ерготерапевта базового рівня з фокусом на заняттєво-орієнтовану терапію та розвиток навичок управління ерготерапевтичними послугами; практика II рівня повинна охоплювати різноманітні стани здоров'я, що впливають на різні аспекти структури і функцій тіла, і включаючи участь у різноманітних видах зайнятості людини; практика II рівня також може включати в себе нові послуги і такі, що лише починають розвиватися: з безробітними, безхатченками, відчуженими, вимушено переміщеними особами або соціально маргіналізованими людьми; співпрацю з організаціями, у яких ще немає досвіду надання ерготерапевтичних послуг або такими, які потребують вдосконалення процесу надання ерготерапевтичних послуг.

Обсяг і частота супервізії повинна поступово зменшуватись від безпосередньої супервізії на місці проведення практики до незалежної практичної діяльності.

Існують різні моделі супервізії практики з ерготерапії, які можна використовувати залежно від характеру та місця проведення практики, навчальних потреб студентів та можливостей закладу. Найбільш поширеними моделями супервізії є наступні:

- 1 : 1 – традиційна модель співвідношення: 1 супервізор для 1 студента;
- 1 : 2 – 1 супервізор для 2 студентів;
- 2 : 1 – 2 супервізори для 1 студента;

Для практики за професійним спрямуванням також можуть застосовуватися наступні моделі супервізії:

- Групова супервізія – із групою студентів із 2–6 осіб працює один або декілька супервізорів; студенти працюють із пацієнтами/клієнтами як самостійно, так і у групі, обмінюючись ідеями та досвідом.

- Інноваційна практика – застосовується у закладах, в яких ерготерапевтичні послуги недоступні або не розвинуті у даний момент; пряма (безпосередня) супервізія надається працівником закладу, який може бути представником суміжної професії (фізичним терапевтом, соціальним працівником, психотерапевтом); непряма (дистанційна) супервізія надається ерготерапевтом, який може бути викладачем університету; завданням студентів є оцінка можливостей започаткування ерготерапевтичних послуг у даному закладі та їх розвиток.

- Проектно-орієнтована практика – метою практики є створення одним або групою студентів проекту з покращення ефективності надання ерготерапевтичних послуг, оцінки існуючих чи підвищення результативності нових послуг; пряма супервізія надається працівником закладу, непряма – викладачем університету.

Супервізором практики за професійним спрямуванням повинен бути ерготерапевт. У випадку відсутності ерготерапевта та ерготерапевтичних послуг у місці проведення практики супервізором може бути викладач закладу вищої освіти, який є ерготерапевтом.

Супервізори практики I рівня повинні:

1. Ознайомити студентів із організацією надання ерготерапевтичних послуг у закладі, зокрема із внутрішніми правилами, процедурами, графіком роботи.
2. Забезпечити структуровану супервізію та підтримку студентам.
3. Надати студенту можливості для спостереження у практичних умовах та практикування частин ерготерапевтичного процесу разом із клієнтами/пацієнтами.
4. Надавати постійний усний та письмовий зворотний зв'язок щодо прогресу, проблем, навичок, які потребують вдосконалення.
5. Демонструвати професійну поведінку, дотримання етичних норм та ефективну комунікацію.
6. Підтвердити відвідування студентом практичної бази у формі, визначеній закладом вищої освіти.
7. Заповнити форми оцінки підписаних студентів після завершення практики.
8. Співпрацювати із координатором практики від закладу вищої освіти.

Під час практики I рівня від студентів очікується:

1. Визначення різноманітних ролей і функцій ерготерапевта у різних умовах і місцях проведення навчальної практики.

2. Розуміння, дотримання та порівняння ролей, функцій і взаємозв'язку ерготерапевта та асистента ерготерапевта.
3. Демонстрація професійної поведінки з дотриманням етичних норм та вимог регуляторних документів.
4. Демонстрація відповідальності і поваги до безпеки, віку, статі, стану здоров'я, культурної різноманітності, конфіденційності клієнта та психосоціальних факторів, що впливають на роботу.
5. Встановлення змістовних, професійних, терапевтичних взаємин з клієнтами і конструктивних робочих відносин з фахівцями.
6. Використання клієнто-орієнтованого та заняттєво-орієнтованого підходу у процесі скринінгу, оцінювання та планування ерготерапевтичного втручання.
7. Використання різноманітних форм збору інформації, включаючи структуроване та неструктуроване інтерв'ю, стандартизовані та нестандартизовані методи та інструменти скринінгу і оцінювання.
8. Здійснення оцінки впливу стану здоров'я пацієнта/клієнта на виконання ним заняттєвої активності, формування цілей і завдань, що відповідають конкретній практичній ситуації.
9. Своєчасне звернення за допомогою та конструктивне реагування на зворотний зв'язок супервізора.
10. Демонстрація чіткої та лаконічної усної і письмової комунікації і ведення документації.

Супервізори практики II рівня повинні:

1. Ознайомити студентів із організацією надання ерготерапевтичних послуг у закладі, зокрема із внутрішніми правилами, процедурами, графіком роботи.
2. Забезпечити структуровану та належну супервізію та підтримку студентам, зменшуючи рівень супервізії при результативному опануванні студентами необхідних навичок.
3. Забезпечити та підтримувати середовище, яке спонукає студентів до перенесення знань, отриманих у закладі вищої освіти до умов проходження практики.
4. Надати студенту можливості для практикування ерготерапевтичного процесу з клієнтами/пацієнтами.
5. Надавати постійний усний зворотний зв'язок студентам щодо прогресу, проблем, навичок, які потребують вдосконалення; щотижня обговорювати зі студентами рівень засвоєння результатів навчальної практики.
6. Демонструвати професійну поведінку, дотримання етичних норм та ефективну комунікацію.

7. Підтвердити відвідування студентом навчальної/базової бази у формі, визначеній закладом вищої освіти.
8. Заповнити форми оцінки успішності студентів після завершення навчальної практики.
9. Співпрацювати із координатором навчальної практики закладу вищої освіти.

Під час навчальної практики II рівня від студентів очікується:

1. Демонстрування професійного мислення ерготерапевта і рефлексивної практики.
2. Аналізування, синтезування і застосування моделей виконання заняттєвої активності через терапевтичний процес; пояснення пацієнтам/клієнтам як виконання специфічної заняттєвої активності впливає на досягнення цілей.
3. Розуміння та пояснення різноманітних ролей та функцій ерготерапевта у різних умовах і місцях проведення навчальної практики.
4. Дотримання розмежування ролей і функцій ерготерапевта та асистента ерготерапевта і організації роботи асистентів.
5. Демонстрація вміння встановлювати змістовні, професійні, терапевтичні взаємини з пацієнтами/клієнтами і конструктивні робочі відносини з фахівцями.
6. Демонстрація вміння обирати, застосовувати та аналізувати результати відповідних методів та інструментів скринінгу і оцінювання, що відповідають конкретній практичній ситуації.
7. Застосовування професійного мислення та гнучкості у використанні науково-обґрунтованих втручань.
8. Демонстрація здатності провадити втручання, використовуючи клієнто-орієнтований та заняттєво-спрямований підхід.
9. Демонстрація здатності оцінювати результати втручань, визначати потребу у продовженні надання ерготерапевтичних послуг або їх припинення.
10. Демонстрація чіткої та лаконічної усної і письмової комунікації з пацієнтом/клієнтом, членами родини, колегами та іншими фахівцями.
11. Документування процесу надання ерготерапевтичних послуг відповідно до національних та місцевих правил і процедур.
12. Демонстрація професіоналізму і обґрунтованості звернення за допомогою, реагування на зворотний зв'язок супервізора та вирішення конфліктних і позаштатних ситуацій.

13. Демонстрація професійної поведінки з дотриманням етичних норм та вимог національних і місцевих регуляторних документів, ефективного управління часом.

14. Демонстрація відповідальності і поваги до безпеки, віку, статі, стану здоров'я, культурної різноманітності, конфіденційності пацієнта/клієнта та психосоціальних факторів, що впливають на роботу.

Зарахування практики передбачає оцінювання студентів на основі рівня засвоєння визначених умінь і навичок, поданих у Додатку 7 та однієї або декількох із наступних видів робіт:

- ведення студентом щоденника практики
- ведення студентом журналу рефлексії
- виконання завдань, які надаються супервізором практики та/або координатором практики від ЗВО
- презентування студентом результатів практики у вигляді доповідей, презентацій, проектів тощо.

**Оцінювання навчальної практики на
другому (магістерському) рівні вищої освіти
Складові оцінювання практики за професійним спрямуванням**

1. Базові вимоги до практичної діяльності:
 - a. дотримання етичних норм практичної діяльності, вимог національних та місцевих регуляторних документів;
 - b. безпечне використання реабілітаційного обладнання, дотримання правил безпеки та своєчасне повідомлення керівників про екстренні ситуації;
 - c. забезпечення власної безпеки та безпеки інших під час навчальної практики шляхом передбачення потенційно небезпечних ситуацій і вживання заходів щодо їх запобігання.
2. Основні принципи ерготерапії:
 - a. чітко, впевнено та точно пояснювати цінності, переконання та особливу філософію ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам;
 - b. чітко, впевнено та точно пояснювати цінність зайнятої активності як методу і бажаного результату ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам;
 - c. чітко, впевнено та точно пояснювати роль практикуючого фахівця ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам.
3. Скринінг та оцінювання:
 - a. пояснювати доцільність та процес оцінювання на основі інформації про клієнта, ерготерапевтичних теорій, рамок практики та/або моделей практики;
 - b. знаходити відповідних джерел важливої та необхідної інформації про фактори клієнта та використовувати відповідні заходи зайнятості для збору цієї інформації;
 - c. вибирати відповідні інструменти скринінгу та оцінювання на основі підходу до оцінювання різних факторів клієнта на основі біопсихосоціальної моделі реабілітації;
 - d. формувати зайнятий профіль та оцінювати виконання клієнтом зайнятості через інтерв'ю та інші відповідні методи оцінювання;
 - e. оцінювати та аналізувати фактори клієнта ерготерапії та контексти, які допомагають або перешкоджають виконанню зайнятої активності;
 - f. правильно та ефективно застосовувати стандартизовані та нестандартизовані інструменти оцінювання та опитування для отримання валідних та надійних результатів;

- g. змінювати та адаптовувати процедури проведення оцінювання відповідно до змінних факторів клієнта, контекстів та середовища життєдіяльності;
- h. інтерпретувати результати оцінювання для визначення сильних та слабких сторін у виконанні клієнтом зайнятої активності;
- i. чітко, точно і лаконічно синтезувати та документувати результати процесу оцінювання, використовуючи методичні формати запису виконання пацієнтом/клієнтом зайнятої активності.

4. Втручання:

- a. чітко та логічно обґрунтовувати процес втручання на основі результатів оцінювання, контекстів, теорій, рамок практик, моделей практики, науково-доказової бази та професійного міркування;
- b. формувати відповідний клієнт-орієнтований план втручання з урахуванням результатів оцінювання, контекстів, теорій, рамок практики та/або моделей практики;
- c. використовувати науково-обґрунтовані підходи і відповідні ресурси для прийняття рішень щодо втручання;
- d. формувати заняттєво-орієнтовані та клієнт-орієнтовані втручання, які мотивують створювати відповідний виклик для клієнта згідно встановлених цілей;
- e. планувати клієнт-орієнтовані та заняттєво-орієнтовані втручання;
- f. обирати та, за потреби, модифікувати підхід до втручань для досягнення встановлених цілей;
- g. модифікувати завдання та/або середовище для оптимізації виконання клієнтом зайнятої активності;
- h. оригувати план втручання і визначати необхідність продовження чи завершення надання послуг на основі стану клієнта;
- i. документувати суб'єктивне сприйняття клієнтом результативності ерготерапевтичних втручань.

5. Менеджмент ерготерапевтичних послуг:

- a. демонструвати у практичній діяльності здатність співпрацювати з іншими членами реабілітаційної команди, залучати членів родини до процесу реабілітації;
- b. демонструвати знання національних, регіональних і приватних систем та правил оплати ерготерапевтичних послуг;
- c. демонструвати у практичній діяльності або дискусії знання та розуміння форм організації закладу;
- d. відповідати стандартам продуктивності праці чи об'єму роботи, який очікується від студента.

6. Спілкування та професійна поведінка:

- a. чітко та ефективно спілкуватися у вербальний та невербальний спосіб;
- b. чітко та точно вести документацію;
- c. співпрацювати з супервізором навчальної практики для отримання максимальної користі від досвіду навчальної практики;
- d. брати на себе відповідальність за опанування нових професійних умінь і навичок шляхом пошуку можливостей для навчання та взаємодії з супервізорами навчальної практики та іншими;
- e. конструктивно та своєчасно відповідати на зворотний зв'язок;
- f. демонструвати послідовну та прийнятну робочу поведінку;
- g. демонструвати ефективний менеджмент часу;
- h. ефективно формувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом та його родиною через терапевтичне використання особи терапевта та коригувати рівні взаємодії до потреб клієнтів та інших стейкхолдерів;
- i. демонструвати повагу до факторів різноманітності інших осіб.

Шкала оцінювання практики

4 – зразкове виконання – студент послідовно та постійно демонструє рівень компетентності, який відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо конкретних навичок на даному рівні навчальної практики; демонструє значну широту та глибину у розумінні та/або вміло застосовує фундаментальні знання та навички.

3 – добре виконання – студент демонструє рівень компетентності, який відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо конкретних навичок на даному рівні навчальної практики; демонструє належне розуміння та/або застосування фундаментальних знань і навичок.

2 – задовільне виконання – студент демонструє обмежену компетентність у конкретних навичках (не завжди відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо конкретних навичок на даному рівні навчальної практики); демонструє обмежене розуміння та/або застосування фундаментальних знань і навичок (демонструє деякі прогалини та/або неточності).

1 – незадовільне виконання – студент не здатен продемонструвати рівень компетентності у конкретних навичках, який відповідає очікуванням до студента даного рівня практики; діє неналежним чином; демонструє неадекватне розуміння та/або застосування фундаментальних знань і навичок (демонструє значні прогалини та/або неточності).

Примітка: оцінка 1 – незадовільне виконання – на будь-яку зі складових оцінювання не дозволяє зарахувати навчальну практику.